

kupní ceny. Které nákupní ceny úřad tu měl na mysli, z trestního nálezu patrné není, jisto jest jen tolik, že st-li nekladl za vinu, že nabízel a prodával za své nákupní ceny, jak to obchodní gremium v oznámení z 12. září 1931 výslovně učinilo.

Žal. úřad nař. rozhodnutím sice trestní nález I. stolice potvrdil, avšak ze znění jeho rozhodnutí v celku je patrné, že skutkovou podstatu trestného činu nespatořoval již v tom, v čem ji shledala stolice I., t. j. v nabízení a prodeji za nákupní ceny, nýbrž v něčem jiném, t. j. v tom, že st-l, kalkuluje prodejní cenu, stanovil takové rozpětí mezi cenami nákupními a prodejními, které vylučuje, aby stačilo ke krytí normálních obchodních výdajů, ztrát způsobených zkázou zboží a k docílení zisku, jež obchodníkovi musí poskytovat možnost obživy. Žal. úřad k tomu pak dodal, že skutková podstata přestupku st-li za vinu kladeného jest prokázána jeho vlastním doznáním.

Proti tomuto zjištění namítá stížnost především, že je proti spisům, tvrdí-li žal. úřad, že se st-l k tomu doznal. Po této stránce jest st-li dáti za pravdu. Podle stavu spisů st-l doznal jen, že prodával řečené zboží za ceny lacinější nežli prodávali obchodníci jiní, a předložil kalkulaci prodejních cen. Malé rozpětí mezi cenami nákupními a cenami prodejními vysvětloval pak tím, že provozuje obchod pouze ve velkém, že nakupuje zboží levněji nežli druzí obchodníci, poněvadž kupuje jen za hotové, že neprodává zásadně na úvěr, nedodává zboží zákazníkům do domu, nýbrž franco obchod, nemá detailní obchod, nýbrž jen skladiště za levný nájem, konečně, že nemá cestujících, a že odpadá u něho veškerá kancelářská manipulace, že není zatížen režií s dodávkou, frankaturou upomínek, soudních vymáhání a podobných velkých režijních položek. Obsah jeho údajů obsažených v odvolání byl pak policejním ředitelstvím v Brně označen za pravdivý.

Jestliže žal. úřad za tohoto stavu věci odvolání st-lovo zamítl s odůvodněním, že skutková podstata přestupku jemu za vinu kladeného jest prokázána jeho vlastním doznáním — o jiné průkazy žal. úřad své rozhodnutí neopřel —, odporuje výrok ten stavu spisů a bylo jej proto podle § 6 zák. o ss zrušiti.

Č. 12.250.

Pojišťovací právo: Okr. nem. pojišťovna není oprávněna zrušiti nebo změnití svůj pravoplatný výměr, kterým pro adresáta tohoto výměru byla založena určitá právní situace.

(Nález ze 4. ledna 1936 č. 20.645/35.)

Věc: Okr. nem. pojišťovna v Ústí n. Orlicí (adv. Dr. František Kraus z Prahy) proti rozh. zem. úřadu v Praze z 31. prosince 1932 o dobrovolném sociálním pojištění.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Okr. nem. pojišťovna v Ústí nad Orlicí vydala Janu B. výměr z 27. prosince 1926, ve kterém mu oznámila, že při převzetí agendy dřívější okr. nem. pokladny v Lanškrouně bylo zjištěno, že mezi jejími členy jest také jmenovaný jako člen dobrovolný. Při přezkoumání tohoto členství shledalo představenstvo pojišťovny, že jeho tehdejší při-

jetí stalo se neoprávněným způsobem. Podle § 1 zák. č. 221/24 Sb. týká se pojištění nemocenské, invalidní a starobní jen zaměstnanců. Dobrovolné pojištění podle § 250 jest vyhrazeno toliko těm členům, kteří vystoupili z pojistné povinnosti, a po svém vystoupení oznámí do 4 týdnů pojišťovně, že chtějí býti dobrovolně pojištěni. Za platnosti dřívějšího zákona bylo vyloučeno, aby samostatní živnostníci stali se dobrovolnými členy. Jejich přijetí bylo tehdy nezákonné. Výměr skončil prohlášením, že dobrovolné pojištění J. B. jest neplatné a že příště nebudou od něho žádné obnosy přijímány. Tento výměr nabyl formální právní moci.

Ve výměru z 15. března 1930 vyslovila stěžující si pojišťovna, že dobrovolné členství J. B. zaniklo v důsledku ustanovení § 7 stanov pojišťovny, resp. § 251 odst. 4 zák. č. 221/24 Sb., poněvadž nebylo zapláceno pojistné za 4 týdny po sobě jdoucí. Členství to nemohlo však býti prohlášeno za neplatné a nezákonné, ježto ve stanovách ani v zákoně není žádného ustanovení, z kterého by mohly býti vyvozeny tyto důsledky neplacení pojistného. Neplacení jeho bylo jen důvodem, z kterého byl J. B. vyloučen z dalšího pokračování v dobrovolném pojištění. Jedině za tím účelem byl vydán výměr z 27. prosince 1926, ve kterém však pojišťovna vyjádřila své stanovisko způsobem naprosto nesprávným použitím zákonných ustanovení. Trpěl tedy tento výměr řadou vadností, pokud se týče jeho obsahu, takže byl v rozporu nejen se stavem faktickým, ale i se stavem právním, a měl býti zrušen okr. správou politickou v Lanškrouně z moci úřední, třebaže stížnost proti němu byla podána opožděně. Ježto se tak nestalo, bere pojišťovna výměr z 27. prosince 1926 jako vadný co do obsahu zpět, resp. pozměňuje jeho obsah v tom smyslu, že dobrovolné pojištění, které vzniklo dne 1. října 1921 u okr. nem. pokladny v Lanškrouně, v době, kdy byla sloučena s okr. nem. pojišťovnou v Ústí nad Orlicí, již neexistovalo, poněvadž zaniklo podle ustanovení §§ 250 odst. 4 a 251 odst. 4 zák. č. 221/24 Sb. neplacením příspěvků po dobu delší 4 týdnů.

K odvolání, jež podal z tohoto výměru J. B., okr. úřad jej zrušil a rozhodl, že původní výměr okr. nem. pojišťovny z 27. prosince 1926, ježto nebyl instančním pořadem zrušen ani změněn, nabyl právní moci, a ježto nevykazuje takových závad, pro něž by byl absolutně zmatečný a neplatný, trvá ještě po právu, takže jeho dodatečné jednostranné odvolání nebo změnění odporuje všeobecným právním zásadám, zejména principu právní bezpečnosti. Nař. rozhodnutím zem. úřad v Praze toto rozhodnutí potvrdil z důvodů v něm uvedených.

Stížnost, vytýkající tomuto rozhodnutí nezákonnost a vadnost řízení, nss neshledal důvodnou z těchto úvah:

Nezákonnost nař. rozhodnutí vytýká stížnost poukazem na ustanovení § 83 vlád. nař. č. 8/1928 Sb., o němž se domnívá, že stěžující si pojišťovnu opravňovalo k tomu, aby svůj původní výměr z 27. prosince 1926, ve kterém prohlásila dobrovolné pojištění J. B. od počátku za neplatné, zrušila, resp. změnila pozdějším výměrem z 15 března 1930 v ten smysl, že toto pojištění zaniklo pro neplacení pojistného za 4 týdny po sobě jdoucí.

Námítka tato jest bezdůvodná již proto, že podle cit. paragrafu zůstává nezměněno dosavadní právo úřadu rušiti nebo měniti pravo-

platné rozhodnutí z úřední moci. Úřadem ve smyslu vlád. nař. č. 8/1928 Sb. jest pak podle § 2 odst. 1 rozuměti toliko úřady vyjmenované v § 1 odst. 1 tohoto nař., k nimž však okr. nem. pojišťovny nenáleží, takže stěžující si pojišťovna pro svůj postup předpisu § 83 vůbec dovolávati se nemůže. Vývody, jimiž stížnost uplatňuje, že literatura i praxe správního práva připouští, že úřad může podle citovaného ustanovení z úřední moci i potom, kdy jeho opatření nebo rozhodnutí nabylo formálně právní moci, je zrušiti nebo změnit, když následkem vad o správní akt v technickém smyslu jíti nemůže, nemohou oprávněnost postupu stěžující prokázati proto, že stěžující osoba si tím oprávnění, jež sice za určitých předpokladů přiznává se výjimečně správnímu úřadu, stěžující si pojišťovna však správním úřadem není.

Není-li pojišťovna správním úřadem ve smyslu vlád. nař. č. 8/1928 Sb., pak není třeba zabývati se již otázkou, zda prohlášením stěžující si pojišťovny, obsaženým v původním, formální právní moci nabytým výměru z 27. prosince 1926, byl nebo mohl býti porušen nějaký kogentní předpis právního řádu, a zda porušení to mohlo by býti předpokladem, aby správní úřad tento výměr přes jeho pravoplatnost zrušil nebo změnil.

Nebyla-li podle tohoto stěžující si pojišťovna formálně oprávněna k vydání nového výměru, kterým původní svůj provoplatný výměr, jímž pro spolužalovanou stranu byla založena určitá právní situace, zrušila, resp. změnila, pak nemají žádné právní relevance příčiny, jež pojišťovnu vedly k tomu, že onen druhý výměr vydala. V tom, že žal. úřad o těchto, pro řešení sporu nerozhodných příčinách nekonal šetření, nelze proto shledati stížností vytýkanou podstatnou vadu řízení ve smyslu § 6 odst. 2 zák. o ss.

Č. 12.251.

Pojišťovací právo. — Řízení správní: V řízení podle § 239 zák. č. 221/1924 Sb. neplatí zásada koncentrační.

(Nález ze 7. ledna 1936 č. 20.655/35.)

Věc: Akoš K. v Mukačevě proti rozh. zem. úřadu v Užhorodě z 28. března 1933 o sociálním pojištění.

Výrok: Naříkané rozhodnutí se zrušuje z části pro vadnost řízení, z části pro nezákonnost.

Důvody: Okr. nem. pojišťovna v Mukačevě výměrem ze 4. března 1930 vyslovila, že Vojtěch L., zaměstnanec Akoše K., podléhá pojistné povinnosti a že se zařazuje dodatečně za dobu od 1. března 1926 do 21. srpna 1927 do třídy V B na základě svého platu 120 Kč v týdně.

Tento výměr byl v pořadí správních stolic potvrzen nař. rozhodnutím, v němž bylo mimo jiné vysloveno, že na námitku Akoše K. o promlčení pojistného nebylo lze bráti zřetele z toho důvodu, že tato okolnost nebyla uplatňována v první stoličce a nemůže býti dodatečně uplatňována.

O stížnosti uvážil nss toto: — — —

Důvodná jest námitka stížnosti, že žal. úřad neprávem odmítl se zabývati námitkou promlčení s odůvodněním, že námitka promlčení jako novum v odvolacím řízení uplatňována býti nemůže.